

latinskog teksta koji je priredio W.M. Green, prvi put objavljen u bečkoj ediciji *Corpus Scriptorum Ecclesiasticorum Latinorum (CSEL)*, a taj je isti tekst otisnut i u poznatoj ediciji *Corpus Christianorum, Series latina (CC)*, svezak 29., u Turnhoutu (Belgija), 1970. godine. Uz ubičajeno obilježavanja podjele teksta, označavanje redaka u hrvatskom prijevodu i naznake gdje se latinski tekst nalazi u poznatom Mignovom izdanju *Patrologia latina (PL)*, olakšat će u pronalaženju i citiranju. Prijevod dr. Kušara je dobar, pouzdan, stilski dotjeran i lako čitljiv. Latinski će izvornik biti osobito koristan poznavaočima latinskog jezika koji mogu otkriti ljepotu i bogatstvo Augustinova izražavanja u jeziku u kojem je on bio istinski znalac. Informacije u bilješkama ispod hrvatskog i latinskog teksta vrlo su korisne i pomažu boljem i lakšem razumijevanju samog teksta. Na kraju prijevoda i latinskog izvornika dijaloga *O slobodi volje*, donosi i latinski tekst i prijevod dijela *Retractationes (Preispitivanja – IX. De libero arbitrio libri tres (IX. Tri knjige o slobodi volje))* u kojem sâm Augustin govori o svome djelu, te analitičko kazalo navodeći teme i brojeve poglavlja i paragrafa gdje se one nalaze. U pogovoru dr. Stjepan Kušar donosi svoj opširan članak (37 stranica) *Odakle teodiceja*, koji je vrlo koristan i za bolje razumijevanje Augustinova dijaloga *O slobodi volje*. Bio-bibliografski podaci o Stjepanu Kušaru pokazuju da se ne radi samo o vrsnom prevoditelju nego i o dobrom poznatatelju filozofsko-teološke problematike. Na posljednjim se stranicama knjige nalazi i korisna informacija o izdanjima izdavačke kuće *Demetra*.

Na kraju bih želio pohvaliti napor priredivača, prevoditelja i izdavača koji su omogućili da u hrvatskom prijevodu i latinskom izvorniku imamo ovo značajno Augustinovo djelo. Luksuzna oprema s crtežima i slikama, kao i određeno »razba-

civanje« prostorom, učinili su knjigu lijepom za oko no i preskupom za većinu današnjih kupaca, pa se bojam da će ona biti češće ukras u knjižnicama imućnijih nego u rukama zainteresiranih čitatelja.

Anto MIŠIĆ, SJ

Psihijatrijski rječnik Američke psihijatrijske udruge, 7. izd., urednici: EDGERTON, Jane E. – CAMPBELL, Robert J. III., M.D., »Naklada Slap«, 224 str., 21 cm., Jastrebarsko, 1999.

Prijevod sedmog izdanja *Psihijatrijskog rječnika Američke psihijatrijske udruge* pojavio se ove godine (1999.) i na hrvatskom jeziku. Urednik »Naklade Slap« koja je izdala ovo vrijedno djelo, Krunoslav Matešić, s pravom u predgovoru kaže da se objavljinjem tog rječnika popunjava praznina u hrvatskom izdavaštvu koja postoji na ovom području.

Psihijatrijske odrednice pojmove obrađenih u ovom rječniku usuglašene su s DSM-IV (*Dijagnostički i statistički priručnik za duševne poremećaje*, 4. izd.), a tu su i stručna objašnjenja raznih drugih psihijatrijskih izraza. Urednici ovog rječnika Jane E. Edgerton i Robert J. Campbell III., M.D., željeli su pridonijeti većem i boljem razumijevanju stručnih izraza koji se rabe u opisivanju raznih psihijatrijskih poremećaja, simptoma i okolnosti u kojima se oni događaju. Oni su u tome izvrsno uspjeli i dali jasno tumačenje pojmove, prije svega liječnicima psihijatrima, psiholozima a i ostalima koji se zanimaju za psihijatrijske izraze koje često čuju u svagdašnjem razgovoru ili u sredstvima javnog pričavanja. Tako ćemo iz spomenutoga rječnika doznati da je *histerija* »laički izraz za nekontrolirane izljeve emocija« (str. 62), a *histerična ličnost* je obrađena

pod pojmom *histrionički poremećaj ličnosti* za koga se kaže: »obilježen je pre-tjeranom emocionalnom nestabilnošću i traženjem pažnje. Ponašanje uključuje nelagodu ako nije u središtu pažnje; pre-tjerano polaganje pažnje na fizički izgled (dopadljivost); brzo izmjenjivanje emocija, te površne emocije; govor je impresionistički površan i nedostaju mu detalji, odnose smatra intimnijim nego što stvarno jesu; traži neposredno zadovoljenje« (120). Na osnovi ova dva primjera jasno se može zaključiti da su se autori rječnika ograničili na kratki ali jasni opis najglavnijih oznaka nekog pojma. Opširnije obavijesti čitatelji će trebati potražiti u većim rječnicima enciklopedijskog tipa. Spomenuta kratkoča ovog rječnika, s jedne strane, pomaže da se na brzinu dozna bít raznih psihijatrijskih izraza, ali samim tim je isključena mogućnost dubljeg upoznavanja i razumijevanja istih pojmljova, zašto uostalom služe druga enciklopedijska izdanja.

Osim tumačenja mnogobrojnih psihijatrijskih pojmljova, u ovom se rječniku nalazi još nekoliko vrlo vrijednih dodataka: *popis često rabljenih kratica*, i to na engleskom i hrvatskom jeziku (183–194); *tablica lijekova koji se rabe u psihijatriji* (195–196); *tablica lijekova koji se često zlorabe*, u kojoj su uz nazive skupine lijekova navedeni i engleski žargonski izrazi, pa se tako može doznati da je popularni žargonski izraz *ecstasy* – naziv za preparat koji se naziva *metilendioksimetamfetamin* (197–199); *popis pravnih izraza* (201–205); *popis neuroloških deficitata* (207–208); *tablica psiholoških testova* s naznakom kome su namijenjeni, kako se primjenjuju i što stvarno procjenjuju (209–215); *popis izraza koji se rabe u istraživanjima* (217–222). Na kraju je napisan koristan prikaz psihijatrijskih škola s imenima glavnih predstavnika rekonstruktivne (psihoanaliza S. Freuda i 15 škola neof-

reudovske modifikacije psihoanalize) te reedučacijske i suportivne, individualne skupine (C. Rogers, J. B. Watson, A. Beck, V. Frankl i drugi).

Uz mnoštvo pohvala koje s pravom treba izreći rječniku o kojem je riječ, šteta je što se u tumačenju određenih pojmljova zanemaruje čovjekova duhovna dimenzija.

Mijo NIKIĆ, SJ

Anonimni alkoholičari / Alcoholics Anonymous World Services, Inc., New York City 1998., hrvatski prijevod i izdanje Udruga anonimnih alkoholičara, str. 170.

Alkoholizam kao problem u životu pojedinca, obitelji i društva nije nepoznat. Alkohol ne bira žrtve iz samo nekih određenih nacionalnih, vjerskih ili društvenih sredina ili staleža. Alkoholizam je pošast koja razara pojedince, brakove, djecu i društvo uz neizrecive patnje i neprocjenjive društvene, kulturne i gospodarske gubitke. U svijetu ovisnosti mladeži uz drogu se gotovo redovito veže i alkohol.

Anonimni alkoholičari – raspoznaljna kratica: A.A. – zajednica je muškaraca i žena koji međusobno izmjenjuju iskustva, te dijele nadu i podržavaju jedni druge, kako bi riješili zajednički problem, te pomogli i drugima da se izlijče od alkohola. Članovi žele ostati anonimni, i u javnim nastupima, pa tako i ova knjiga o njima, napisana od njih, nema nekog posebnog autora. Kad netko želi postati članom te zajednice, mora ispuniti samo jedan uvjet: želja oslobođiti se alkohola. Članarina se ne naplaćuje. Udruga se uzdržava dobrovoljnim prilozima vlastitih članova. Udruga nije vezana ni uz kakvu vjersku zajednicu, skupinu, sektu ili društvenu ustanovu. Glavni je cilj A.A.: